

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 33T/10/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115010123
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pamela Záleská
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2016:4115010123.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, samosudkyňou Mgr. Pamelou Záleskou, v trestnej veci obžalovaného X. S., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona a iné, na hlavnom pojednávaní konanom v Nitre dňa 22.02.2016 takto

rozhodol:

Obžalovaný X. S., narodený XX.XX.XXXX v K.,
trvale bytom B., Z. č. XXX,

naposledy

sa uznáva za vinného, že:

1/ ako otec maloletého J. J., narodeného XX.XX.XXXX, umiestneného v P. domove v K. do ústavnej starostlivosti na základe rozsudku R. súdu K. sp. zn. XXP/XX/XXXX, hoci má k tomuto vyživovaniu povinnosť zo Zákona o rodine a rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/382/2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.05.2009, mu výška tejto povinnosti bola určená na sumu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred, si túto povinnosť úmyselne neplní tým, že hoci o vyživovacej povinnosti vie, nepracuje a o prácu sa nezaujíma ani prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, z evidencie uchádzačov o zamestnanie bol vyradený pre nespokuprácu, o dieťa sa vôbec nezaujíma a výživné na dieťa pravidelne a načas neplatí, čím za obdobie od 01.01.2009 do 22.02.2016, s výnimkou obdobia od 22.05.2009 do 08.12.2010 a od 02.09.2014 do 15.03.2015, kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody, dlhuje na výživnom na účet Detského domova v Nitre sumu 1.807,20 eura,

2/ dňa 23.03.2015, v čase približne o 15.55 hodine, v predajni COOP Jednota, ktorá sa nachádza v Nitre na ul. Slančíkovej 1, odcudzil z predajnej plochy z regálu štyri kusy dezertu Milka Thank You v hodnote 5,72 eura, a to tak, že si odcudzené veci schoval pod bundu, ktorú mal v tom čase oblečenú na sebe a z predajnej plochy odišiel bez zaplattenia, kde bol zadržaný zamestnankyňou Coop Jednota, čím spôsobil spoločnosti Coop Jednota, spotrebné družstvo, so sídlom Nitra, Štefánikova 54, IČO: 00 168 874, škodu vo výške 5,72 eura a

3/ dňa 25.03.2015 v čase približne o 16.25 hodine, v predajni Baumax, ktorá sa nachádza v Nitre na Chrenovskej ceste 26, odcudzil z predajnej plochy z regálu uhlovú brúsku v hodnote 74,99 eura, a to tak, že si ju schoval pod bundu, ktorú mal v tom čase oblečenú na sebe a z predajnej plochy odišiel bez zaplattenia, kde bol zadržaný zamestnancom SBS, čím spôsobil Baumax SR, spol. s r.o., so sídlom Nitra Chrenovská cesta 26, IČO: 31 384 978, škodu vo výške 74,99 eura,

pričom v bodoch 2/ a 3/ takto konal napriek tomu, že bol za obdobný čin v predchádzajúcich 12-tich mesiacoch postihnutý blokom na pokutu nezaplatteným na mieste č. AB 14937280, vydaným Krajským riaditeľstvom Policajného zboru, pohotovostnou motorizovanou jednotkou Nitra, za priestupok proti majetku podľa § 50 odsek 1 zákona č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,

ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.06.2014 a vykonateľnosť dňa 14.07.2014, pričom túto pokutu nezaplatil,

t e d a :

v bode 1/

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,
v bodoch 2/ a 3/
prisvojil si cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý,

t ý m s p á c h a l : v bode 1/

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona a
v bodoch 2/ a 3/
pokračovací prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f) Trestného zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á : Podľa § 207 odsek 3 Trestného zákona, nezistiac žiadnu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Trestného zákona a zistiac priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno h), písmeno m) Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2, odsek 4 Trestného zákona a podľa § 41 odsek 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe obžalôb Okresného prokurátora v Nitre prejednal súd trestné veci proti obžalovanému X. S. a za splnenia zákonom ustanovených podmienok vykonal hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti, pričom realizoval dokazovanie prečítaním jeho výpovedí z prípravného konania, výsluchom svedkyne A. X., prečítaním výpovedí svedkov X. Y., A. S., Q. P. a X. X. B. z prípravného konania ako i prečítaním listinných dôkazov a oboznámením pripojeného spisu Okresného súdu Nitra.

Obžalovaný X. S. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21.09.2015 požiadal súd opätovne o poskytnutie lehoty na účely dodatočného splnenia vyživovacej povinnosti a na predloženie dokladov o čiastočnom zaplatení existujúceho dlhu na výživnom (prvýkrát o poskytnutie takej lehoty požiadal obžalovaný na hlavnom pojednávaní dňa 03.06.2015), pričom v tento deň zároveň vzal na vedomie, že súd z uvedeného dôvodu odročil termín hlavného pojednávania na 22.02.2016. Obžalovaný sa však napriek takto riadne a včas oznámenému termínu na hlavné pojednávanie nedostavil, a to bez toho, aby svoju neúčast' akýmkoľvek spôsobom ospravedlnil, alebo požiadal o odročenie hlavného pojednávania, či vyslovil sa, že by chcel byť na hlavnom pojednávaní prítomný.

Keďže obžalovaný riadnym a zákonom predpokladaným spôsobom neospravedlnil svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní, dospel súd k záveru, že sú splnené podmienky uvedené v ustanovení § 252 Trestného poriadku, a preto vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného a postupom podľa § 258 odsek 4 Trestného poriadku prečítal jeho výpovede z prípravného konania. Takto súd zistil, že obžalovaný sa ku skutku v bode 1/ priznal a na svoju obranu uviedol, že na dieťa výživné neplatil, pretože nemal finančné prostriedky a javil oň záujem len kým žila družka, potom už nie. Vo vzťahu ku skutku v bode 2/ obžalovaný využil svoje právo a nevypovedal.

Svedkyňa A. X. na hlavnom pojednávaní dňa 22.02.2016 uviedla, že dieťa obžalovaného sa stále nachádza v detskom domove, pričom obžalovaný dieťa nenavštívil a neprejavuje oň záujem. Po poslednom stretnutí na súde v septembri 2015 obžalovaný prejavil záujem platiť výživné na dieťa s odôvodnením, že si našiel prácu a poskytol jej na seba aj telefonický kontakt na účely dohodnutia ďalších podrobností, avšak sám sa neozval a keď sa s ním pokúšala telefonicky spojiť, jeho číslo nebolo

dostupné. Na návšteve za dieťaťom nebol. Podľa evidenčných záznamov Detského domova by mal za obdobie umiestnenia dieťaťa, to znamená od 01.10.2008 do 22.02.2016, celkovo zaplatiť sumu 2.329,34 eura, pričom za celé toto obdobie uhradil za neho Ústav na výkon trestu odňatia slobody sumu 179,99 eura, a tak by mal dlh vo výške 2.149,35 eura, čo predstavuje 30% zo sumy životného minima, ktoré je obžalovaný na základe rozsudku súdu povinný platiť. Keď však odrátala obdobie, počas ktorého bol obžalovaný vo výkone trestu, išlo by o sumu 50,72 eura (2 mesiace po 25,36 eura od 22.05.2010 do 30.06.2010) a 101,52 eura (4 mesiace po 25,38 eura od 01.07.2010 do 08.12.2010) a o sumu 189,91 eura (7 mesiacov po 27,13 eura za obdobie od 02.09.2014 do 15.03.2015), dlh predstavuje 1.807,20 eura.

Z prečítaných výpovedí svedkov X. Y., A. S., Q. P. a X.. X. B., čítaných na hlavnom pojednávaní podľa § 263 odsek 1 Trestného poriadku, súd zistil, že obžalovaný dňa 23.03.2015 v čase približne o 15.55 hodine v predajni COOP Jednota v Nitre, odcudzil z predajnej plochy z regálu štyri kusy dezertu Milka Thank You v hodnote 5,72 eura, keď si tieto schoval pod bundu a z predajnej plochy odišiel bez zaplattenia a dňa 25.03.2015 v čase približne o 16.25 hodine v predajni Baumax v Nitre odcudzil uhlovú brúsku v hodnote 74,99 eura, keď si aj túto schoval pod bundu a rovnako z predajnej plochy odišiel bez zaplattenia.

Z prečítaných listinných dôkazov, a to najmä z rodného listu, uznesenia Okresného súdu Nitra sp. zn. 13Ppom/2/2005, rozsudkov Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/66/2005 a sp. zn. 24P/382/2008 a sp. zn. 26P/114/2011, správy z Detského domova Nitra, rozhodnutia Spojenej školy, správ z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Okresného úradu Šaľa a Daňového úradu, správ o majetkových a osobných pomeroch obžalovaného ako aj správ o jeho povesti a z pripojených spisov Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/48/2015 a sp. zn. 21T/62/2014 súd zistil, že vo vzťahu ku skutku v bode 1/ je obžalovaný otcom školopovinného dieťaťa, ktoré je umiestnené v Detskom domove v Nitre, pričom jeho vyživovacia povinnosť voči nemu stále trvá, v kritickom období nebol poberateľom žiadnych dávok ani príspevkov, teda ani dávok v hmotnej núdzi, nie je majiteľom cenných papierov a nemá ani zriadený žiaden účet majiteľa cenných papierov, nemá ani žiadne iné majetkové práva a v tomto období bol dvakrát vo výkone trestu odňatia slobody, konkrétne od 22.05.2010 do 30.06.2010 a od 02.09.2014 do 15.03.2015 a vo vzťahu ku skutkom v bode 2/ a 3/ odcudzené veci boli v oboch prípadoch poškodeným subjektom vrátené, v dôsledku čoho si žiadny z nich neuplatnil nárok na náhradu škody, pričom obžalovaný bol blokom na pokutu, ktorú nezaplatil na mieste vo výške 10 eur zo dňa 29.06.2014, postihnutý Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Nitre za priestupok proti majetku podľa § 50 odsek 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ev.č. AB 14937280).

Zároveň súd z listinných dôkazov zistil, že obžalovaný bol doposiaľ jedenásťkrát súdne trestaný a bol tiež viackrát priestupkovo prejednávaný a postihovaný. Obžalovanému bol naposledy uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 0T/55/2014 zo dňa 26.06.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.06.2014 a následne Okresný súd Nitra trestným rozkazom sp. zn. 21T/62/2014 upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na už uvedené rozhodnutie Okresného súdu Nitra sp. zn. 0T/55/2014.

Po vykonaní dokazovania súd zhodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či tieto obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán. Súd mal z vykonaného dokazovania jednoznačne za preukázané, že skutky sa stali tak, ako boli uvedené v skutkovej vete obžaloby a vzhľadom na druh posudzovanej trestnej činnosti vo vzťahu ku skutku v bode 1/ upravil v skutkovej vete obžaloby obdobie, v ktorom prichádzalo k neplneniu vyživovacej povinnosti až ku dňu vyhlásenia rozsudku a príkladne k tomu ustálil aj výšku zanedbaného výživného a následne nevyhnutne vyjadril, že v danom prípade sa jednalo o úmyselné zavinenie obžalovaného.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne za preukázané, že obžalovaný svojim konaním naplnil v bode 1/ rozsudku všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona, pretože si najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného, pričom čin spáchal závažnejším spôsobom konania, teda po dlhší čas neposkytol oprávnenej osobe všetko, čo je obsahom vyživovacej povinnosti. Obžalovaný, ktorý má vyživovaciu povinnosť, musí využiť všetky možnosti na to, aby si túto povinnosť v reálne možnej výške splnil bez ohľadu na to, že mu jeho životná situácia neumožňovala príjmy v takom rozsahu, v akom mal vyživovaciu povinnosť plniť. Súd v tejto súvislosti pripomína, že obžalovaný mal povinnosť platiť výživné v tej najnižšej možnej a zákonom stanovenej výške, teda len vo výške 30 % zo sumy životného minima, čo predstavuje iba 27,13 eura mesačne

a napriek tomu tak po dlhší čas nerobil a zároveň preukázateľne nespravil vôbec nič, teda nevyvinul žiadnu aktivitu smerujúcu k odstráneniu takého stavu alebo k vytvoreniu možnosti podieľať sa na výžive vlastného dieťaťa.

V bodoch 2/ a 3/ rozsudku obžalovaný nepochybne naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f) Trestného zákona, pretože ako v predajni Coop Jednota tak aj v predajni Baumaxu odcudzil veci, ktoré mu nepatrili a za ktoré nezaplatil, hoci bol v období predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý za obdobné konanie.

Hoci sa obžalovaný ku spáchaniu skutku v bode 1/ priznal, vo svojej výpovedi v prípravnom konaní neuviedol, že by svoje konania aj ľutoval. Už v prípravnom konaní, ale vo vzťahu k tomuto skutku a následne aj pred súdom dňa 03.06.2015 a dňa 21.09.2015 sa vyjadril, že dlh na výživnom chce zaplatiť a z tohto dôvodu aj žiadal súd o odročenie hlavného pojednávania. Z výpovede svedkyne A. X. mal ale súd za preukázané, že obžalovaný skutočne v kritickom období až ku dňu konania hlavného pojednávania neuhradil z dlhu na výživnom vôbec nič a tejto činnosti sa vyslovene vyhýbal. Súd pri ustálení jeho viny vychádzal aj z právoplatných rozhodnutí súdu, z ktorých obžalovaný nepochybne vedel, že vyživovacia povinnosť mu bola určená a v nadväznosti na túto podstatnú skutočnosť obžalovaný vedel aj to, komu, kedy, koľko a akým spôsobom má platiť výživné, pričom napriek tomu tak po dlhší čas riadne a včas nerobil. Nielenže Detskému domovu v Nitre výživné pravidelne neplatil, ale ani nevyvíjal žiadnu aktivitu, ktorá by smerovala k uspokojovaniu potrieb jeho dieťaťa s absolútne neakceptovateľným odôvodnením, že aktuálne nemá prácu a ani finančné prostriedky. Súd preto nemal dôvod pochybovať o období neplnenia vyživovacej povinnosti a keďže obžalovaný ani dodatočne nepredložil súdu žiaden doklad o splnení si tejto povinnosti v plnom rozsahu (napriek tomu, že mu to súd umožnil dňa 03.06.2015 a tiež dňa 21.09.2015 až do 22.02.2016), pre súd zostala nespochybná i výška zanedbaného výživného.

Napriek tomu, že obžalovaný ku skutkom v bodoch 2/ a 3/ rozsudku nikdy nevypovedal, súd pri ustálení jeho viny vychádzal z výpovedí vo veci vypočutých svedkov a z listinných dôkazov, pretože tieto si po obsahovej stránke vzájomne korešpondovali a súd nemal dôvod pochybovať o hodnovernosti výpovedí týchto svedkov ako aj listinných dôkazov.

Zo všetkých týchto dôvodov súd uznal obžalovaného za vinného zo spáchaných skutkov tak, ako sú v bodoch 1/ až 3/ uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku, vrátane ich správnej právnej kvalifikácie.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupoval súd v zmysle ustanovení § 34 odsek 1 až odsek 4 Trestného poriadku, pričom bral do úvahy spôsob spáchania trestných činov, ich následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a a možnosť jeho nápravy.

Súd prihliadol na osobné pomery páchatel'a, keď zistil, že doposiaľ bol viackrát súdne trestaný a že bol aj priestupkovo postihnutý. Z poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 Trestného zákona mu nepriznal žiadnu okolnosť a z prítiažujúcich okolností uvedených v § 37 Trestného zákona súd u obžalovaného zistil, že spáchal viac trestných činov (písmeno h/) a že bol už v minulosti trestaný (písmeno m/).

Z hľadiska zavinenia vyhodnotil súd konanie obžalovaného podľa § 15 písmeno b) Trestného zákona, teda že vo všetkých troch prípadoch konal v nepriamom úmysle, kedy vedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený trestným zákonom a pre prípad, že taký následok spôsobí, bol s tým uzrozmenný. Súd v tejto súvislosti dodáva, že k záveru o úmyselnom zavinení dospel po vyhodnotení obranných argumentov obžalovaného („nemám teraz prácu“, „nemám finančné prostriedky“, etc.), ktoré sú absolútne nehodné dospelého, zdravého a teda práceschopného a spôsobilého muža - rodiča nezaopatreného dieťaťa, pretože majú povahu len povrchných výhovoriek a zostávajú teda celkom bezvýznamné. Naopak, z hľadiska formy zavinenia v plnom rozsahu odôvodňujú prijatie záveru, že u obžalovaného sa nejedná len o vedomú nedbanlivosť (teda neodôvodnené spoliehanie sa, že neplatením výživného snád výživa dieťaťa nebude ohrozená), ale o zjavné uzrozmenné s tým, že výživa jeho dieťaťa je ohrozená, pretože obžalovaný prednostne uspokojuje svoje potreby napriek skutočnosti, že výživné ako také patrí medzi tzv. prioritné pohľadávky. Vo vzťahu k prečinom krádeže súd ustálil, že obžalovaný sa týmto protiprávnym konaním snažil zadovážiť pre seba majetkový prospech (napríklad predajom odcudzených vecí, čo vyplýva aj z povahy vecí, ktoré ukradol) a celkom vedome pri tom podstúpil riziko odhalenia, či prichytenia vediač, že už v minulosti bol za obdobné konanie postihnutý.

Berúc do úvahy okolnosti uvedené v § 34 odsek 1 až odsek 4 Trestného zákona ako aj všetky okolnosti prípadu, dospel súd k záveru, že tak v oblasti generálnej ako aj individuálnej prevencie bude

v prejednávanej veci účel trestu dosiahnutý jedine uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody. Povinnosťou súdu bolo uložiť obžalovanému trest úhrnný podľa § 41 odsek 1 Trestného zákona, pretože odsudzoval obžalovaného za dva úmyselné trestné činy (jeden z nich spáchaný dvoma čiastkovými útokmi v bodoch 2/ a 3/), v dôsledku čoho ukladal súd trest podľa trestnej sadzby prísnejšie trestnej, a to podľa § 207 odsek 3 Trestného zákona (na jeden rok až päť rokov). Z dôvodu, že u obžalovaného prevažovali priťažujúce okolnosti, súd postupom podľa § 38 odsek 4 Trestného zákona zvýšil dolnú hranicu prísnejšie trestnej sadzby o jednu tretinu a týmto postupom dospel k záveru, že trest vo výmere 3 roky, teda v blízkosti spodnej hranice sprísnenej trestnej sadzby, bude plniť účel prevýchovy obžalovaného, obsiahne aj jeho morálne odsúdenie a zároveň bude slúžiť aj na odradenie ostatných pred páchaním posudzovanej trestnej činnosti. Vzhľadom na to, že u obžalovaného predchádzajúcimi výkonmi trestu odňatia slobody neprišlo k požadovanej a očakávanej náprave a okolnosti spáchania skutkov a prejednávanej veci absolútne neumožňovali súdu postupovať zmierlivejšie (nebol na to žiadny zákonný dôvod), považoval súd uložený trest čo do jeho druhu ako aj čo do jeho výmery za spravodlivý a v plnom rozsahu zodpovedajúci aplikovaným zákonným ustanoveniam.

Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný bol v predchádzajúcich desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený pre úmyselný trestný čin, zaradil ho súd na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia v súlade s ustanovením § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (Okresný súd Nitra), a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa oznámenia rozsudku. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Nitre. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.